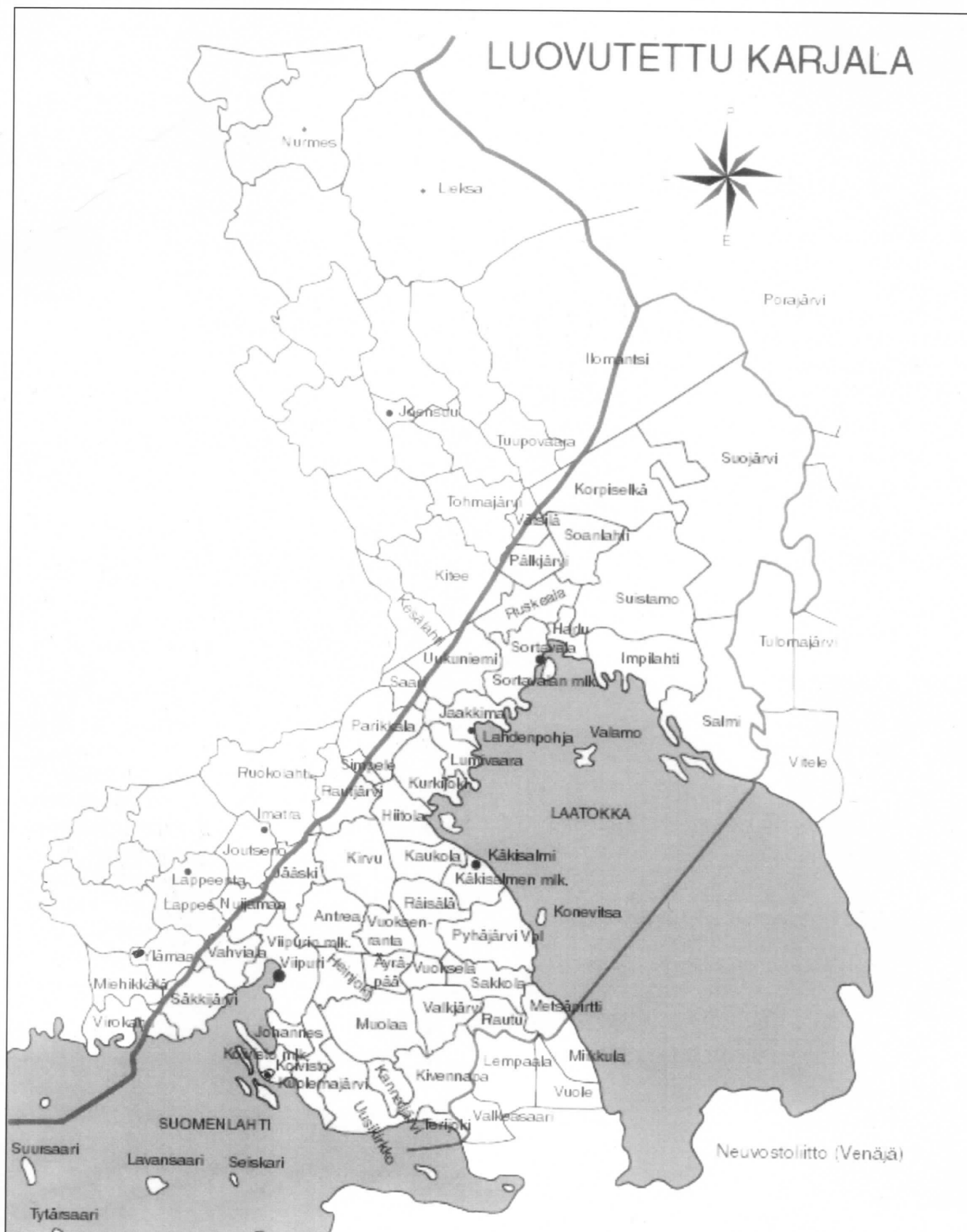

SUKUSEURAN JÄSENLEHTI

N:o 36

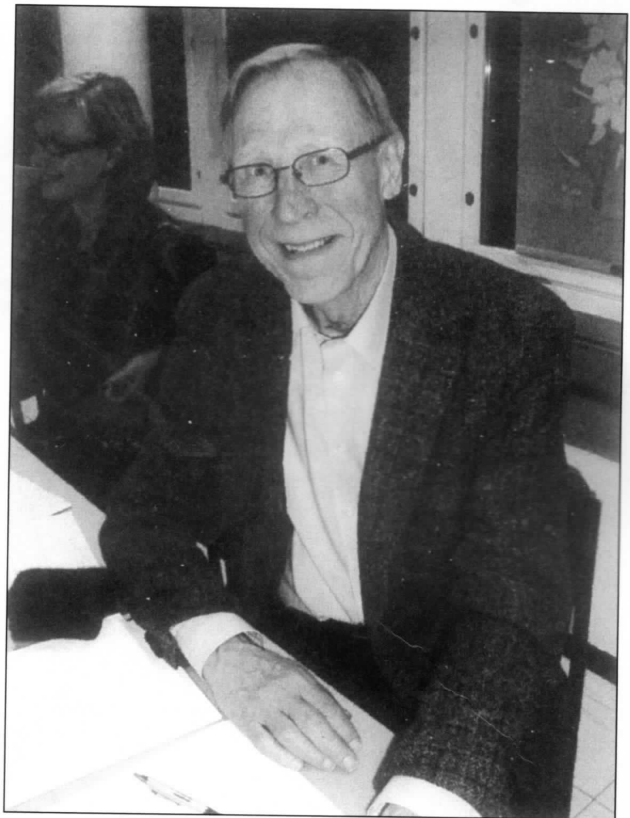

UUSIN VOIMIN ETEENPÄIN

Meillä karjalaisilla yhdistyksillä on yhteisenä ongelmana ollut nuoremman polven saaminen mukaan toimintaan. Uuden johtokunnan ensimmäisessä kokouksessa saatiin tässä suhteessa paljon hyviä ideoita toiminnan aktivoimiseksi. Yksi sellainen meidän tapauksessamme on lehti-, tiedotus- ja muu toiminnallinen yhteistyö esimerkiksi Tervajoki-seuran ja muiden Vahvialaan liittyvien yhteisöjen kanssa. Samoin todettiin olevan aiheellista aikaisempaa aktiivisemmin osallistua Vahvialapäivään ja ensi kesänä Helsingissä pidettäviin Karjalaisten laulujuhliin.

Vuosi 2010 on Karjalan Liiton juhluvuosi: sen perustamisesta tulee huhtikuussa kuluneeksi 70 vuotta. Vuoden 2010 aikana Karjalan Liitto järjestää 70-vuotisjuhlien lisäksi paljon hienoja tilaisuuksia mitä moninaisimmilta aloilta. Niihin kuuluu sekä niin musiikkia, urheilua, teatteria kuin evakkomatkoja ja karjalaisen naisen sankaruutta. Näitä esitellään myös tämän lehden sivuilla. Kannattaa osallistua, eikä se useimmiten myöskään maksa mitään! Uutena puheenjohtajana toivotan seuramme kaikille jäsenille ja heidän läheisilleen hyvää joulua sekä parhaita onnea alkavalle uudelle vuodelle 2010!

Anu-Leena Koskelainen

TOIMITUKSELTA

Koskelaisten Sukuseuran vuosikokous pidettiin 12.7. 2009 Vahvialan pitäjäjuhlan päättymisen jälkeen Elimäen Seurakuntakeskuksessa. Osanottajia ei ollut nytkään paljon, mutta sitä parempi oli tulos. Kokous sai nimittäin aikaan merkittävän nuorennusleikkauksen: Johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin tehtävät siirtyivät uusiin käsiin. Nämä uudet johtokunnan jäsenet esittelemme tässä numerossa.

Tämän lehtemme numeron koostamisesta on vielä pääosin vastannut entinen puheenjohtaja. On kuitenkin mainittava, että lehden teknisestä toteutuksesta (taitosta) ja postituksesta on jo tässä numerossa huolehtinut Raija Putus aiemman pitkäaikaisen sihteerimme Pekka Koskelaisen opastamana.

Esitän omasta puolestani parhaat kiitokset uskollisille avustajillemme, joista mainitsen erikseen vain Kerttu Waseliuksen ja Ilmo Kekkosen, joiden panos on ollut vuosien mittaan erittäin tärkeä.

Lehtemme on vuodesta 1996 lähtien ilmestynyt kaksi kertaa vuodessa. Nyt tapahtunut toimittajien sukupolven vaihdos merkitsee myös sitä, että sen ilmestyminen rajataan ainakin aluksi yhteen kertaan vuodessa siten, että se ilmestyy entiseen tapaan vuoden lopulla joulun alla.

Kuten uusi puheenjohtajamme toteaa, on alkava vuosi 2010 Karjalan Liiton juhluvuosi, jota vietetään monin juhlallisuuksin ja hienoin tapahtumin koko vuoden ajan. Näitä esittelemme seuraavilla sivuilla.

Heikki Koskelainen

Uudet puheenjohtajat:

Anu-Leena Koskelainen
puheenjohtaja

Olen ollut pitkään sukuseuramme jäsen ja ollut etenkin viime vuosina mukana myös kotiseutumatkoil- la. Aikaisemmin 1990 - luvulla olemme myös vel- jeni Jukan ja isän kanssa käyneet tutustumassa hän- nen lapsuutensa leikki- ja koulumaisemiin Viipu- rin Hiekassa ja Pikiruukissa.

Olen syntynyt 1959 Helsingissä. Molempien van- hempieni juuret ovat vahvasti Karjalassa. Isäni Heikki Koskelainen on syntynyt Viipurissa. Vaari- ni, Koskelan Perämäen sukuun kuulunut Juhana (Jussi) taas syntyi jo Hovinmaan asemakylässä ja mummo, Viipuriin pikkutyttönä muuttanut Lempi Katri Taipalsaarella.

Isäni perhe asettui evakkomatkojen päätteeksi v. 1946 Lappeenrantaan, joten eteläkarjalainen mur- re ja välitön luonteenlaatu tulivat jo pikkutyttönä tutuksi. Valitettavasti isovanhempani kuolivat suh- teellisen nuorina, joten en aikuisiässä päässyt kuu- lemaan tarinoita heidän elämästään Karjalassa.

Olen töissä Nordeassa ja työni puolesta tekemi- sissä Venäjän kanssa. Ilmeisesti vanhempien evak- kotausta on osaltaan vaikuttanut siihen, että olen aina ollut kiinnostunut naapurimaamme kehitykses- tä, niin hyvässä kuin pahassakin ja siten hakeutu- nut Itä-Euroop-paan liittyviin tehtäviin. Työni on välillä varsin intensiivistä, mutta yritän vapaa-ajal- la harrastaa pääasiassa liikuntaa ja ystävien tapaa- mista.

Asumme Helsingissä. Perheeseeni kuuluvat mie- hen Henri Malvet ja hänen 20-vuotias poikansa Kristian. Henrilläkin on juuret Karjalassa; hänen äitinsä on syntynyt Jääskessä.

Olen toiminut muutaman vuoden Koskelaisten Sukuseuran johtokunnassa. Uutena puheenjohtaja- na aion vastedes osallistua aktiivisemmin seuran toi- mintaan sekä esimerkiksi Karjalan Liiton tilaisuuksiin. Juhlavuonna onkin runsaasti mielenkiintoista ohjelmaa..

Päivi Heimola
varapuheenjohtaja

Olen syntynyt Porvoon maalaiskunnassa 17.12.1939. Äitini Toini os. Koskelainen on synty- nyt Vahvialassa Koskelan kylässä Yljoen talossa vuonna 1924. Isäni, Oiva Peltonen on kotoisin Van- hamoisiosta, Porvoon maalaiskunnasta. Minulla on vanhempi sisko Tarja ja isovelji Jukka.

Ammatiltani olen fysioterapeutti ja minulla on kaksi fysikaalista hoitolaitosta, toinen Hartolassa ja toinen Heinolassa.

Perheeseeni kuuluu aviomies Ilkka, lapset Juha- ni 22 ja Viivi 18 vuotta sekä 11- vuotias Rasmus- koira (labradorinnoutaja)

Koiran ulkoiluttamisen lisäksi harrastan avanto- uintia, vesijumppaa, melontaa ja venäjänkielen opiskelua kansalaisopistossa.

Sienestys on suuri intohimoni, varsinkin suppilo- vahverot.

Kuulun Vahviala-seuran johtokuntaan ja Porvoon Karjalaisiin.

Olen kiinnostunut kotiseutumatkoista. Olen- kin käynyt Vahvialassa ja tietenkin Koskelan kylässä yhteensä viisi kertaa; kaksi kertaa linja-autolla äi- tini ollessa mukana ja kolmesti omalla autolla. Vii- me kesänä teimme retken omalla autolla Aunuk- seen, Petroskoihin ja Sortavalaan.

Vahviala-seura on kiinnostunut tekemään yhteis- työtä Koskelaisten sukuseuran kanssa. Ollessani jäsenenä kummassakin voin olla yhdyshenkilönä. Seuraavan kerran Vahviala-juhlaa vietetään Noki- alla 4.7.2010.

Sukuseuran omaa lehteä pidän tärkeänä samoin kuin osallistumista Karjalan Liiton eri tilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan.

Vuokko Mäki
rahastonhoitaja

Järvenpäässä asuva Vuokko os. Koskelainen kertoo itsestään seuraavaa:

Olen juuriltani vahvasti karjalainen, sillä molemmat vanhempani ovat syntyneet ja asuneet Vahvialan pitäjän Löytömäen kylässä. Isäni Arvo Koskelaisen kotitila oli Vaspelto (Vasikkapelto). Isä kävi aikanaan mm. Uuraan satamassa töissä. Äitini on Lempi, os. Seppänen ja hänen kotitilansa oli Seppälä. (Huovi). Äidin isä oli Anton Seppänen ja äitinsä oli Miina (os. Koskelainen).

Minulla on kaksi sisarusta; Jorma-veljeni syntyi Vahvialassa ennen sotia ja siskoni Irma evakkomatkalla Koijärvellä. Sieltä siirryimme uuteen kotipaikkaan Elimäelle. Koen siis olevani myös kymenlaaksolainen, koska kasvin siellä. Vanhempani olivat maanviljelijöitä ja veljeni perheineen jatkoi maatilanhoitoa kuolemaansa saakka. Siskoni asuu perheineen Kuusankoskella.

Kävin kansakoulun neljä luokkaa Elimäen Peipolassa ja olin niiden ensimmäisten joukossa, jotka pääsivät Elimäelle perustetun yhteiskoulun oppilaiksi. Lukion kävin Kouvolassa ja valmistuin kotitalousopettajaksi 1970. Täydensi myöhemmin tutkintoni kasvatustieteen maisteriksi. Olen toiminut enimmäkseen aikuiskouluttajana Kotkassa ja Järvenpäässä ja viimeiset seitsemän vuotta Laurea-ammattikorkeakoulussa lehtorina. Opetusalueeni on hotelli- ja ravintola-ala.

Perheeseeni kuuluu Iitissä syntyneen aviomiehen lisäksi kaksi aikuista poikaa perheineen ja yksi tyttö. Laulan Järvenpään Naislaulajat Ainottaret -kuorossa ja olen myös kuoron puheenjohtaja. Liikunnallisina harrastuksia ovat vesivoimistelu ja kunto liikunta. Mökkeily, teatteri, konsertit, matkailu, käsityöt ja sukulointi ovat myös harrastuksiani.

Vuokko kertoo lopuksi olleensa seuramme jäsen lähes alusta lähtien, mutta ei ole ollut aktiivitoimija. Hän sanoo ottavansa tehtävänsä mahdollisuutena oppia enemmän juuristaan ja voidakseen välittää tietoa omille lapsilleen.

Raija Putus

lehden sihteeri ja jäsenkirjuri

Pitkään sukuseuramme toiminnassa mukana ollut ja vuosina 1997 – 2009 johtokunnan varapuheenjohtajana toiminut Raija on ottanut vastaan paljon työtä vaativan seuramme jäsenkirjanpidon sekä lehtemme toimitussihteerin tehtävät.

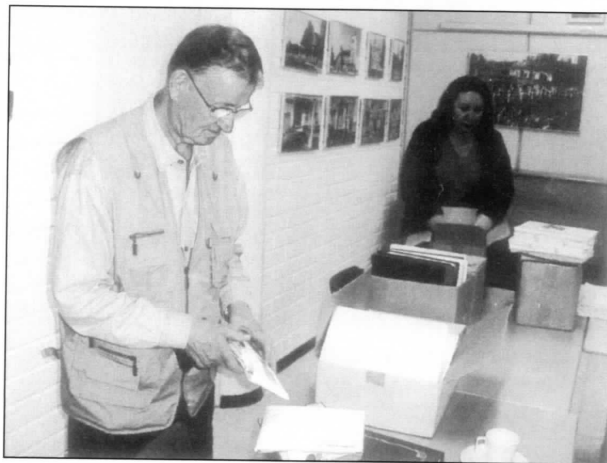
Raija os. Nieminen on syntynyt Lahdessa v. 1959 ja edustaa siten johtokunnassa olevan kahden muun vahvan naisen kanssa juuri nyt viisikymppisten sukupolvea.

Raijan aviomies Jukka Putus on myös karjalaisia hänen isänsä suvun ollessa lähtöisin Koiviston Putuksen kylästä.

Putukset asuvat Porvoossa Sikilän kylässä, jossa Jukka työskentelee maanviljelijänä ja koneurakoitsijana rakennuksilla. Raija taas on työssä Hotelli Haikon Kartanossa reskontran hoitajana. Vuoristoyhtiöiden palveluksessa hänellä on tullut täyteen jo 15 vuotta. Perhepiiriin kuuluvat lapset Sini 29, Anssi 15 ja lapsenlapsi Jenna 10 vuotta.

Raijan äidin, Eilan os. Hannola, suku on lähtöisin Koskelan Sinkkalasta, josta äidin mummo Eeva Tuuri oli lähtöisin. Hän meni naimisiin Antti Sipiläisen kanssa ja he asuivat Sipilän kylässä Matikkalassa, josta taas Raijan mummo Ida Hannola os. Sipiläinen oli kotoisin. Mummo Ida meni naimisiin Rakkolasta lähtöisin olleen Martti Hannolan kanssa. Hänen äitinsä oli oma sukua Ala-Rakkola.

Raijan on ollut innokas Karjalan kävijä sekä sukuseuran että muiden järjestämällä matkoilla ja on aivan ilmeisesti oman ikäluokkansa paras entisen Vahvialan seudun tuntija ainakin mitä tulee entisiin Tervajoen, Koskelan ja Sipilän seutuihin.

Pekka luovuttaa lehden teon Raijalle.

Vahviala – Radanvarsipitäjä

Suomen ensimmäinen rautatie Helsingistä Hämeenlinnaan valmistui jo vuonna 1862.

Katovuosista johtuneet talousongelmat viivästyttivät rautatieohjelman toteuttamista, mutta v. 1870 valmistui kahden vuoden työn jälkeen toinen suuri vaihe eli Riihimäki- Pietari. Rautatien valmistuminen antoi erityistä pontta Viipurin ja sen lähikuntien talouden kehitykselle. Vahvialassa näistä hyötyivät erityisesti asemakylät Nurmi ja Hovinmaa. Kunnan alueella oli lisäksi viisi pysäkkiä, jotka yhdessä asemien kanssa takasivat nopean yhteyden sekä työhön että asiointiin Viipurissa.

Teollisuutta Vahvialan asemakylissä

Rautatieyhteyden valmistumisella oli suuri vaikutus Viipurin seudun teollisuuden ja elinkeinoelämän kehitykselle. Kohta rautatien tulon jälkeen perustettiin mm. Rakkolanjoen Kaakelitehdas Hovinmaan aseman läheisyyteen. Sen viimeisiin tuotteisiin kuuluivat hyvin kaupaksi salaojaputket savesta valmistetut kattotiilet. Sodan aikana sen toimintaa jatkoi uudella nimellä Karjalan Puuteollisuus Oy, joka puutuotteiden ohella valmisti keramiikkaosastollaan mm. kukkaruukkuja.

Lähes yhtä vanha kuin kaakelitehdas oli Nurmen Tehdas Oy, jonka tuotantoon kuuluivat aluksi hienotakeet ja lastuvilla. Omistajan vaihduttua 1920-luvulla alettiin tehtaalla valmistamaan saippuaa sekä huopasaappaita, joita syntyi n. 40⁰000 paria vuodessa. Tehtaan sahalla tehtiin taas sahatavaraa lähinnä vientiin. Sivutuotteina syntyi myös pyykki-poikia ja pakettinappuloita.

Hovinmaan paperitehdas oli Suomen vanhimpia paperitehtaita, joka oli sijainnut samalla paikalla vuodesta 1878 oltuaan aikaisemmin n. kilometrin päässä Åstrandissa. Tehtaan omistanut Boedekerin perhe oli juuri ennen sodan syttymistä myynyt sen Tienhaaran Kattohuopatehtaalte. Vahvialan suurimpiin työnantajiin kuluneella tehtaalla oli vakituista työväkeä ollut 125 henkeä. Tehtaan kaikki rakennukset tuhoutuivat sodan aikana.

Hackmanit Hovinmaalla

Vanha tehdaslaitos oli myös Oy Nurmi Ab, jonka omistajat Hackmanit harjoittivat tehtaalla jo 1870-luvulla hienotaetuotteiden valmistusta. Niihin kuuluivat veitset, haarukat, sakset ja luistimet. Nurmin nimi on jäänyt elämään sen yhdestä tuotteesta, nimittäin Nurmis-luistimista, joita vanhimmat meistä, kuten tämän kirjoittajakin, ovat käyttäneet. Näitä hienotakeiden perinteitä jatkaa nykyisin Sorsakosken tehdas.

Uusien omistajien hallussa tehdas keskittyi sulfaattiselluloosan valmistukseen. Itse tehtaassa oli n. 85 henkeä, mutta välillisesti se työllisti huomattavasti enemmän metsätöissä, paperipuiden kuorin-

nassa, puutavaravarastoissa ja rahtitöissä. Pulavuo-

det pakottivat lopettamaan selluloosan valmistuk-

sen v. 1929, jolloin se myytiin Suomen Gummiteh-

das Oy:lle ja muutettiin kumialan tuotteiden val-

mistaksi

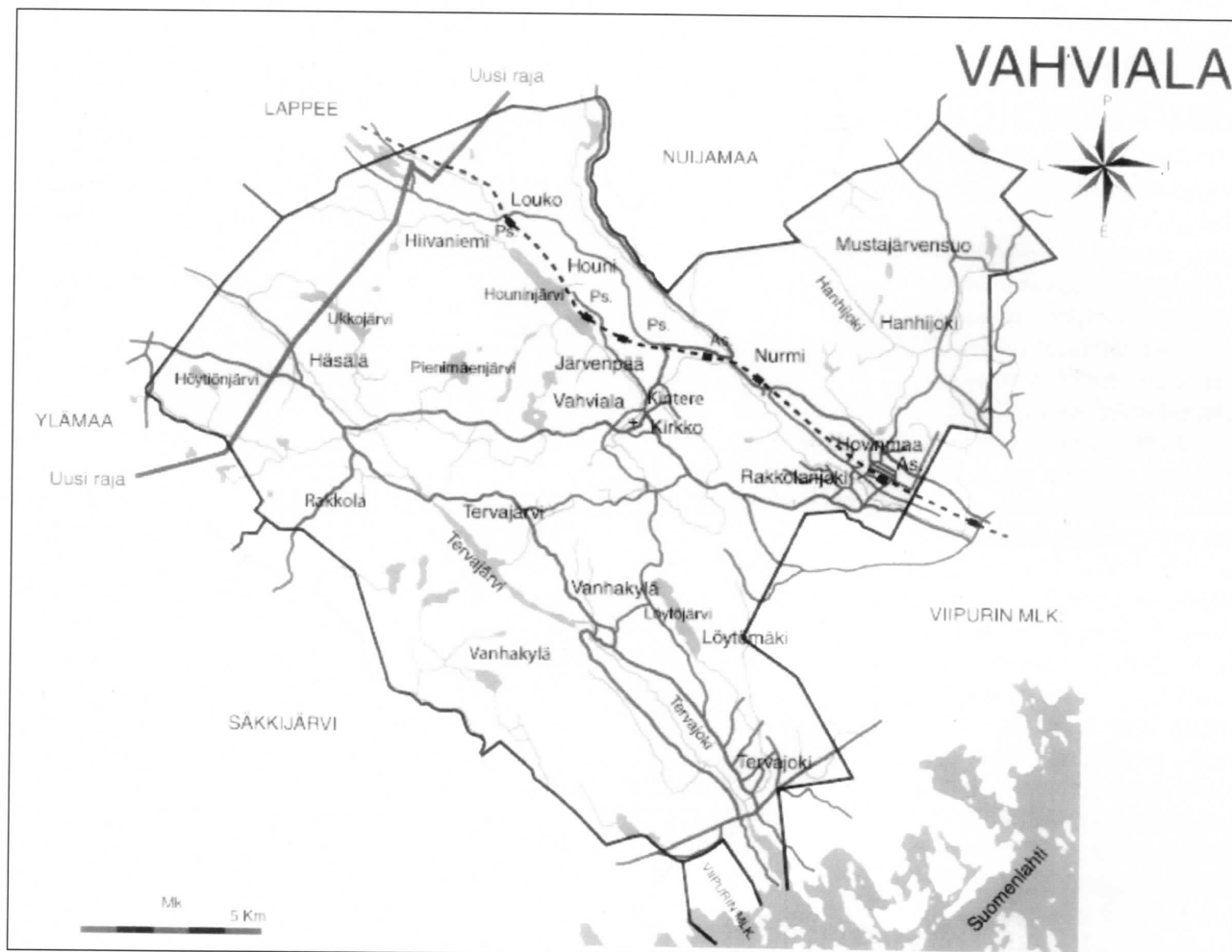
Vähän ennen sotaa tehtaan tuotevalikoimaa supistettiin ja suuri osa koneista siirrettiin Nokialle. Tehtaan tarina ei kuitenkaan vielä päättynyt tähän, sillä sodan aikana 1941-44 sen omisti Oravan Teh-
taat Oy. Tehtaan toimialaan kuului mm. tekstiilin-,
nahan ja pahvinjalostus. Yhtiöllä oli mm. maan suurin matkalaukkutehdas. Henkilökuntaa oli 160, minkä lisäksi tehtaan alueen korjaustyöt sekä asuntojen rakentaminen työllistivät suuren määrän vä-
keä.

Sodan aikaan liittyi myös Oitin Tiilitehdas Oy:n hanke valmistaa tiiliä sodassa suuria vaurioita kärsineen Karjalan jälleenrakentamiseksi. Tehdasta varten hankittiin Hovinmaalta n. 65 ha hyvää savi-
maata. Komea tehdasrakennus valmistui keväällä 1944, mutta se ennätti valmistaa vain n. miljoonan tiiltä vuotuisen kapasiteetin oltua yhdeksän miljoonaa.

Vahvialan kasvu

Edellä esiteltyt teollisuuslaitosten kuvaukset on lainattu T.Sutelan kirjasta ”Vahviala - sen synty ja vaiheet” vuodelta 1949. Kirja antaa hyvän kuvan kunnan perustamisesta, sen eri toimintojen sekä kunnallisten laitosten ja elinten kehittymisestä. Kunnan väkiluvun ja ammatillisen jakautuman kehitystä siitä on vaikeampi löytää. On kuitenkin oletettavissa, että erityisesti asemaseutujen väkiluku kehittyi nopeammin kuin kunnan väkiluku keskimäärin. Siinä määrin on erityisesti rautateiden tiheällä asema- ja seisakeverkolla pitänyt olla Hovinmaan ja Nurmin asemaseutujen ohella olla merkittävä työllistävä vaikutus.

Heikki Koskelainen

N:o 3. Simola—Viipuri.

209	1021	233	225	223	3	231	229	221	203	205	207	1	Km		222	4	228	230	234	226	204	202	234	208	206	220	8		
M	2	3	2	3	2	3	M	M	2	3	2	3	2	3	M	2	3	M	2	3	2	3	2	3	M	2	3	2	3
2149	1811	—	1709	—	1424	—	—	—	1044	855	739	622	518	—	855	1044	—	—	—	1624	1645	1737	—	—	2000	2200	—	—	
x	1818	—	x	—	x	—	—	—	x	x	x	628	525	4	x	1044	—	—	—	1618	1781	—	1923	x	x	—	028		
2202	1827	—	1723	1533	1437	—	—	—	1058	907	752	636	535	10	842	1032	—	—	—	1512	1611	1724	—	1916	2117	2237	013		
2208	1835	—	x	1539	x	—	—	—	1104	x	750	642	543	15	x	x	—	—	—	1506	1604	1717	—	1908	2110	2230	—		
2212	1841	—	x	1544	x	—	—	—	1108	916	802	647	550	18	x	x	—	—	—	1501	1599	1712	—	1903	2105	2225	x		
x	1846	—	x	1547	—	—	—	—	1111	—	805	650	554	20	825	1016	1155	—	—	1457	1556	1708	—	1859	x	2222	—		
2219	1854	1835	1742	1552	1452	—	—	1207	1116	922	809	659	600	22	825	1016	1155	—	—	1453	1553	1704	1814	1856	2057	2218	2353		
2227	1905	1845	1750	1601	1500	1348	1217	1126	930	817	704	610	28	816	1008	1146	1337	1443	1543	x	x	x	x	x	x	2202	2342		
x	1915	x	x	1606	x	x	x	x	921	709	615	32	32	816	1008	1146	1337	1443	1543	1648	1759	1846	2049	2202	2342	—	—		
2235	1916	1854	1758	1610	1507	1359	1225	1135	936	825	714	615	33	808	1001	1134	1330	1435	1535	1645	1757	1837	2040	2151	2333	—	—		
x	1916	x	x	1613	x	x	x	1138	928	717	615	34	34	x	x	x	x	1437	x	1641	1753	1833	2036	x	—	—			
2239	x	x	x	1616	x	x	x	1141	931	720	624	36	36	x	x	x	x	1428	1528	1638	1760	1830	2033	2142	—	—			
x	x	x	x	1618	x	x	x	1143	933	724	37	37	37	x	x	x	x	1426	1526	1635	1748	1827	2030	2139	—	—			
x	x	x	x	1620	x	x	x	1145	935	723	629	39	39	x	x	x	x	1423	1523	1632	1745	1824	2027	2136	—	—			
2246	1930	1906	1806	1623	1516	1413	1240	1148	945	838	732	638	40	753	950	1118	1315	1420	1520	1600	1628	1742	1820	2023	2133	2320	—		

Loukola – Kylä kuninkaantien varrella

Loukola oli rautatien suunnassa Vahvialan kunnan pohjoisin kylä, jonka keskustasta, Louon pysäkiltä oli matkaa Viipuriin 25 kilometriä ja nykyisen koti-Suomen puolelle Vainikkalan asemalle vain viisi kilometriä.

Tämän kylän vaiheista on Aimo Louko kirjoittanut asiantuntevan sekä hyvällä tyylillä varustetun kirjan. Siitä kelpaa lainata muutamia kohtia myös meille naapurikylistä lähteneille opiksi ja historian kertaukseksi:

”Myöhemmän Vahvialan kunnan alue, kuten koko Viipurin seutu, kuului Suomenlahden karjalaisten läntiseen ryhmään, jonka alue idässä ulottui Inkeriin, lännessä itähamäläiseen Kymenlaaksoon sekä pohjoisessa Savoan ja Laatokan Karjalaan. Murteiden tutkija Veikko Ruoppila on määritellyt Vahvialassa puhuttua murretta Suomenveden murteeksi, jonka puhujiin kuuluivat Viipurin pitäjän ja kaupungin sekä Nuijamaan väestö.

Kirjasta selviää myös Hämeen pysäkin nimen tausta: Viipuriin johti aikanaan sekä eteläinen että

pohjoinen kuninkaantie. Eteläinen kulki tunnetusti lähellä Suomenlahtea Turusta Viipuriin. Pohjoinen kulki taas Hämeenlinnasta suureksi osaksi pitkin Salpausselän harjuja ja kangasmaita Hollolan, Iitin, Vainikkalan ja Nurmin kautta Viipuriin. Tämän tien varrella Kinteren kylässä on vanhastaan ollut Hämeen portiksi nimitetty paikka, ilmeisesti muistona hämäläisten vanhoista nautintaoikeuksista. Niinpä tänne 2 km päähän Nurmista rakennettu rautateiden liikennepaikka nimettiin Hämeen pysäkiksi. Louko toteaakin Kuninkaantien monine haaroineen olleen hyödyllinen kulkuväylä Viipurin talousalueella myöhemminkin.

Aimo Louon kirja on enemmän kuin kertomus yhdestä kylästä. Se on samalla erinomainen historian oppikirja, mitä kuvaavat muutamat esimerkit sen sisällysluettelosta:

4. 1300-1700-luvut

Etelä-Karjala Ruotsille

Kyliä syntyi

Venäjänsä aika

Seuraavien lukujen aiheena on mm. kyliä vahvuuden aika 1900-luvulla ja elämä itsenäisessä maassa. Myös sotavuodet 1939-44 ovat saaneet oman kuvauksensa. Näistä kirjoittajalla onkin jo omakohtaisia muistoja.

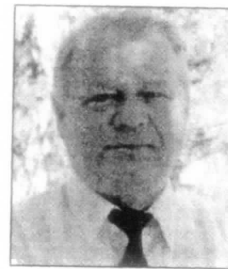
Kirja antaa hyvän kuvan tästä eloisasta kylästä, jossa oli vireitä ihmisiä ja monimuotoista toimintaa. Maatalous työllisti eniten, mutta lähes 30 % asukkaista oli ennen talvisotaa jo muissa ammateissa. Kylässä oli myös mylly, saha ja värjäämö.

Kyläläisillä oli vuosina 1991-98 tilaisuus tehdä käyntejä kotikylään. Tällä hetkellä näyttää tekijän arvion mukaan siltä, että uusia käyntejä ei hevillä tule, ellei matkustaminen ja kylässä liikkuminen helpotu. Kylä olikin vuosina 1940-41 kokenut kovia ja maiseman tuhoaminen näytti jatkuvan. Keskele kylää on rakennettu suuri ratapiha, jota on tarkoitus käyttää nestemäisten aineiden varastoalueena. Se onkin jyrännyt kylän entisen keskustan aivan tuntemattomaksi.

On syytä onnitella suuren työn tehnyttä Aimo Loukoa tästä kirjasta, joka siihen sisältyvän yleisen historiakuvausten takia on enemmän kuin tavallinen kyläkirja. Se sopii mainiosti myös muiden vahvialalaisten ja Viipurin läänin historiasta kiinnostuneiden luettavaksi. Kelpaa malliksi kenelle tahansa omaa kylä- tai sukukirjaa suunnittelevalle.

Heikki Koskelainen

Ilmo Kekkonen

PALUU VAHVIALAAN

1941-1944

Viime sotien erikoisiin tapahtumiin kuului karjalaisen siirtoväen laajamittainen paluu takaisinvaltalulle kotiseudulle. Siellä elettiin eräänlaisessa pysyvässä välitilassa jopa lähes kolme vuotta. Vaikka sota jatkui, oli elämä niin rauhanomaista, että puhekielessä sitä kutsuttiin usein ”välirauhan ajaksi”. Se kuvanee parhaiten tunnelmia. Sota oli jossakin kaukana eikä se koskettanut jokapäiväistä elämää.

Keskeisinä lähteinä ovat kokonaiskuvan osalta olleet Seppo Simosen ”Paluu Karjalaan”, Helsinki 165 ja T. Sutelan ”Vahviala sen synty ja vaiheet”, Lappeenranta 1949. Tervajoen kyläkirjassa on Pentti Sorvalin ja Reino Nymanin kuvaukset Tervajoealta sotavuosina. Hannu Koskelainen on useissa kirjoissaan kuvannut Tervajoen kylää ja sen perheiden arkielämää paluun jälkeen.

Kotiseutu saadaan takaisin

Tynkä-Suomeen evakoiduilla karjalaisilla säilyi lapsenomaisen luottamus siihen, että ”kun sirenit kukkivat seuraavan kerran, päästään takaisin”. Ihan niin ei käynyt, mutta 22.6.1941 alkanut sota nosti toiveet pilviin.

Vahvialalaiset sijoitettiin aluksi Punkalaitumelle (jäi 1000) ja sen ympäristöön. Tasaussiirtoja oli tehty Pöytyälle (1000), Oripäähän (600), Yläneelle (400) ja Karinaisiin (350). Lisäksi työväestöä, liikeväkeä, ja toimihenkilöitä sijoitettiin uusien työpaikkojensa yhteyteen. Valtioneuvosto määräsi kuitenkin vahvialalaiset sijoitettavaksi Porvoon seudulle ja osa ehti jo siirtyä sinne. Kunnan väki oli siis melkoisessa hajaryhmytyksessä.

Palaaminen alkaa

Suomen armeijan hyökkäys menetetyille alueelle alkoi 10.7.1941. Pian ylipäällikkö Mannerheim antoi käskyn, jolla järjestettiin takaisinvaltatun alueen hallintoa. Siitä vastasi 17.1941 perustettu sotilashallinto-osasto. Se määräsi sotilashallintopäälliköt entisiin kihlakuntiin ja nämä edelleen piirinsä kunnanpäälliköt. Heidän käyttöönsä määrättiin asia-omaisen kunnan entistä virkakuntaa ja luottamushenkilöitä.

Jo 17.7. piti Vahvialan hoitokunta kokouksen, jossa valmisteltiin kaiken varalta kunnan jako viljelyspiireihin ja valittiin näille päälliköt. Parin vii-

kon kuluttua valittiin kunnan johtoon esikunta. Eri alojen asiantuntijoita määrättiin esikunnan käyttöön. Vielä nimettiin ilmasuojeluun 150 miestä, joita ei iän tai muun syyn takia kutsuttu armeijan palvelukseen.

Tämän puolesta oltiin valmiita paluuseen, jota malttamattomasti odotettiin. Ja alkoihan se. Vahvialan alue vallattiin takaisin 23.8. Jo seuraavana päivänä tuli Päämajasta ilmoitus, että hoitokunnan oli jo samalla viikolla valmistauduttava siirtymään takaisin kotikuntaan. Eikä nokka kauan tuhissut. Jo 29.8. lähti kunnan esikunta ja yhteensä 21 hengen karkijoukko matkaan Luumäen Rajatoimiston kautta. Seuraavana päivänä saatiin kyyti Yläneen kautta Vahvialaan. Punkalaitumelle jäi hoitokunta ja kunnan kanslia.

Kaivatun kotikunnan näkymät olivat tyrmistytävät. Asuinrakennuksista oli kokonaan tai osittain tuhoutuneita noin 70 % ja loputkin siivottomassa tai muuten lähes asumiskelvottomassa kunnossa. Saunoja ja navettoja oli säilynyt hieman paremmin. Pioneerit raivasivat vielä miinoitteita, joita ei onneksi ollut paljon.

Kun vahingot oli pääpiirtein selvitetty, lähetettiin tiedot niitä kiihkeästi odottaneille kuntalaisille. Väkeä alkoi tulla heti. Vuoden loppuun mennessä oli palannut asukkaita 855, hevosia 157, nautakarjaa 193 ja pienkarjaa 43.

Piirteitä paluumuuttajien elämästä

Tässä on mahdotonta kuvata tarkasti kaikkea paluun jälkeistä toimintaa. Monessa asiassa oli yksinkertaisesti alettava alusta. Ongelmana oli, että kaikkea oli pulaa alkaen ruuasta ja työvoimasta ja päätyen siemenviljaan, rakennustarvikkeisiin ja työkaluihin.

Hallinnon järjestely

Vahviala kuului Viipurin ympäristön sotilashallintopiiriin yhdessä naapurikuntien kanssa. Kunnan esikuntaan kuuluivat kunnanpäällikkönä E.J. Sutela ja sitten Juho Suuronen, poliisipäällikkönä Juho Tiainen ja sitten Arvid Nurmi, kansanhuoltoa johti Antti Riiheläinen ja väestönsiirtoa Juho Suuronen. Maataloustöistä vastasi Matti Javanainen ja rakennustoimista Tauno A Jäväjä. Rahastonhoitaja oli Eemil Suuronen. Lisäksi oli useita muita toimialajohtajia.

Väestön paluu ja rakennustoiminta

Väestön pääosa palasi kiireimmän kaupalla sen mukaan kuin junatila saatiin. Vuoden 1942 lopussa oli asukkaista jo 3 603, hevosia oli 500, nautakarjaa 1 513, sikoja 304, lampaita 468. Kaikkiaan asukkaita palasi lopulta 4 068, kun asukasmäärä oli 5 621. Palaamatta jäi 1535 henkeä eli 27,4 %. Osa jäi sijoituspaikoilleen ja töihin teollisuuslaitoksiin, osa oli jo hankkinut uuden tilan; joku ei ehkä halunnutkaan palata.

Vahvialan kirkonkylään oli palannut 82 % asukkaista ja Tervajoelle 68 %. Tämä johtui siitä, että

rakennuksia oli paljon tuhoutunut. Possulin saha ja Tervasaaren lautatarha olivat palaneet. Toimintaa kyllä käynnistettiin uudelleen.

Rakennusten kunnostustyö alkoi heti. Jo kesään -42 mennessä oli osittain tuhoutuneista asuinrakennuksista korjattu yli puolet, uusia oli rakennettu 87 ja rakenteilla oli myös 87. Kaikkiaan ehdittiin korjata ja rakentaa uudelleen n. 70 % rakennuskannasta.

Muonitus ja maanviljelys

Kaikki palaajat saivat oikeuden ostaa kahden viikon korttiannokset etukäteen. Sen jälkeen hoidettiin muonitus siten, että esikunta tilasi tarvittavan määrän sotilasmuonaa lähimmästä armeijan varikosta. Se jaettiin sitten viljelyspäälliköiden välityksellä kylien väestölle. Lanttua, leipää, silakkaa. Siinä ruokavalio.

Jonkin verran saatiin maasta korjattua venäläisten perunoita ja hieman viljaakin, lähinnä kauraa. Maitoa saatiin omista lehmistä, sitten kun ne oli saatu kuljetetuksista takaisin. Rehupula oli ankara koko maassa. Lehmiä saatiin tuoda vain, jos oli rehut valmina koko sisäruokintakautta varten. Jos halusi ostaa korsirehua, oli samalla ostettava rehuselluloosaa. Lantunkin syöttäminen karjalle kiellettiin. Kovilla olivat lehmät, mutta kevät koitti, joskin tällä kertaa myöhässä.

Vahvialan kylvöaloista 1942 ei ole tietoa, mutta se lieene ollut muun palautetun alueen keskiarvon mukainen eli n. 75 % Periaatteessa tämä siis takasi elannon palanneelle väestölle ja karjalle, kunhan vaan sato valmistui ja saatiin korjuuseen. Metsästämisellä ja kalastamalla saatiin tarpeellista ruuansisää.

Jo kesällä 1942 tulivat ensimmäiset kaupat. Ainaakin Terijoella aloittivat Osuusliike Torkkelin myymälä ja Kujalan kauppa kahviloineen.

Koulutoimi

Osa opettajista toimi talven 1941-42 vielä välirauhan toimipaikoillaan, mutta jo syksyllä -42 alkoi koulujen toiminta täydellä teholla. Pääosa opettajista palasi entisiin tehtäviinsä. Rakennuksetkin olivat säilyneet.

Seurakuntaelämä

Kirkko oli palanut, mutta pastori Leevi Virolaisen tultua vt. kirkkoherraksi järjestettiin jumalanpalvelukset ensin koululla ja sitten pappilan suuressa salissa.

Muita toimintoja

Elämä pyrittiin kaikilla aloilla järjestämään mahdollisimman normaaliksi. Eihän se aina likikään onnistunut, mutta silti muistoissa aikaa Karjalassa kutsutaan vieläkin ”välirauhan ajaksi”. Periaatteessa kaikki kunnalliset toiminnot järjestettiin aina pitkän tähtäyksen rakennusohjelmaa myöten. Jopa kunnallisveron kantoa suunniteltiin, mutta toimeen ei ehditty ryhtyä. Myös vapaa-ajan toi-

minnot elpyivät seuratoimintaa ja kiellettyjä nurkatansseja myöten.

Sodasta muistutti osaltaan Tervajoella toiminut sotavankileiri, vahvuudeltaan noin sadan luokkaa. Vangit tekivät polttopuita, mutta joitakin siirrettiin taloihin työvoimaksi. Muistan sellaisen olleen meilläkin yhdessä Koskelaisen kanssa. Vankien vartioinnista ja huollosta vastasi Ilmasuojelukomppania, jonka päällikkönä toimi ensin vääpeli Hanka, sitten luutnantti Vilanen ja lopuksi ylikersantti Liikanen.

JA SITTE SE PÄÄTTYI

Sota kehittyi sinänsä hiljaisen asemasodan aikana aina huonompaan suuntaan. Sitten 9.6.1944 jyrähti lopullisesti. Uusi evakuointi alkoi Vahvialassa 18.6. Sitä säesti Viipurin menetys 20.6.1944. Tällä kertaa valtaosa vaelsi jalan Yläneen tai Lappeenrannan kautta aina Lahden tienoille asti. Osa pääsi juniin ja joutui muiden mukana ankarien pommitusten kohteeksi Simolassa ja Luumäellä.

Väki päätyi Etelä-Hämeeseen. Kunnanvirasto sijoittui Toijalaan. Lopullisiksi sijoituspaikoiksi määrättiin sitten Artjärvi, Iitti, Elimäki ja Orimattila. Paljon sijoittui muuallekin.

IM MEMORIAM
LAHJA KALLBERG

os.Koskelainen 21.3.1918- 24.7.2009

Lahjan lapsuuden koti oli Vahvialan Koskelan kylässä Ylijoen talossa. Perheeseen kuului Heikki-isä, Maria-äiti, sekä 7 lasta (Sanni, Arvo, Lahja, Katri, Toini, Kerttu ja Ilmo), joista Kerttu oli kolmanneksi vanhin. Heikki-isä kuoli Lahjan ollessa 13-vuotias ja nuorimman lapsen, Ilmon vasta puolivuotias.

Maria-äidille jäi suurperhe huollettavaksi ja vanhimmat lapset saivat ison vastuun talon töissä. Maata viljeltiin, karjaa hoidettiin, kauppapuotia pidettiin ja oli pa heillä vielä sepän verstaskin.

Niin kuin talon nimi Ylijoki kuvaa, talo oli joen rannalla, keskeisellä paikalla kylää, joten ohikulkijoita ja vieraita riitti. Monet sen ajan ihmiset ovat tarinoiden kautta tulleet tutuiksi meille jälkipolvillemkin niin Rietulan Anni kuin erityisesti Simo Ieva (Eeva Tommiska).

Sipilän kansakoulu oli Lahjankin opinahjo ja opettava antoi hänelle käsitöistä kympin, kun Äiti lypsi opettajan lehmän ja toi puhtaimman maidon. Tämä aiheutti pitkään keskustelua sisarusten kesken. Kudontakurssikin oli ehtinyt alkaa ennen kuin Lahja ehti mukaan; syyskynnöt kun oli ensin tehtävä loppuun.

Lahjan ollessa 21-vuotias alkoi sota ja perheen oli lähdettävä evakkoon. Evakkomatkoja ehdittiin tehdä kaksikin, kun jatkosodan jälkeen oli uudelleen lähdettävä sotaa pakoon.

Kotitalo oli tuhottu perustuksia myöten jo talvisodassa ja he olivat ehtineet asua puolitoista vuotta nopeasti rakennetussa saunamökissä ”välirauhan” aikaan.

Kunnianosoitus: Koskelaisien sukuseuran kunniapuheenjohtajalle

Porvoon rintamaveteraanien puheenjohtaja Hannu Koskelaiselle Tasavallan presidentti Tarja Halonen myönsi Suomen Valkeisen Ruusun ritarimerkin 2009.

Lahja, Kerttu ja Toini Koskelainen

Talvisodan syttyessä Lahja oli työssä meijerissä muutaman kymmenen kilometrin päässä. Kotona oltiin jo kovin huolissaan, kun sota oli alkanut eikä Lahjaa kuulunut kotiin. Aikaa kului eikä mitään kuulunut. Äiti ja pikkusisaret olivat hermona, mutta vihdoinkin Lahja ilmestyi hyvävoimaisena ja kaikki olivat helpottuneita.

Hän viihtyi kotona vain yhden yön ja ilmoitti aamulla, että ”isänmaa kutsuu”. Niin Lahja ilmoitautui lotaksi ja toimikin molemmissa sodissa erilaisissa lottatehtävissä mm. kanttiinissa ja raja-toimistossa.

Vaikka sota-ajankin kuvissa hymy oli Lahjalla herkässä, kirjeet kotiväelle kertoivat myös hädästä ja ikävästä. Kun Lotta Svärd aikanaan lakkautettiin, tuli samalla voimaan kielto lottavaatteiden käyttämisestä. Lahja kirjoitti huolissaan, että hänellä ei ollut mitään muita vaatteita ja – mistähän saisi edes päällystakin.

Jämsään

Sodan aikana Raivolassa ollessaan Lahja tapasi Martin, ja niin kuin monet sota-aikana tavanneet nuoret hekin solmivat avioliiton pian sodan päätyttyä 1945, jolloin hän muutti Jämsään.

Elämä uudella paikkakunnalla ei varmaan ollut

helppoa ja vaati sopeutumista, mutta välittömänä ja iloisena Lahja löysi itselleen pian ystäviä naapurustosta.

Äiti Lahja oli innokas leipuri. Aina lauantaisin koulusta tultuaan oli meillä lapsilla kiire kotiin lämpiäispullaa syömään ja jos hyvä tuuri kävi, oli vielä mustikkapiirakkaakin tarjolla.

Lahja osasi aikamoiset määrät runoja, joita hän aina meille mieluusti lausui sopivissa kohdissa, esim. aamuhätyksen näin: ”Hyvää huomenta Punahilkka, miltäs maistuisi kahvitilkka” tai taikinaa alustaessa kuultu ”Äiti leipoo hymyellen, kelle leivot”.

Yhden jouluaaton muistan, kun olimme jo aikoja sitten tunnistaneeet, kuka joulupukki oikeasti oli. Kuitenkin kiukuttelimme, että ei joulu eikä mikään, jos ei pukki käy. Niinpä Äidin mentyä saunaan hetken päästä eteisessä kopisi ja sieltä könysi sisään uudennäköinen pukki, joka oli kiskonut sukkahousut päähänsä; turkki nurinpäin ja karvareuhka päässä. Oli pelottavimman näköinen pukki, mitä oli nähty. Ei taidettu enää sen jälkeen pukkia kaivata.

Marjastus, onkiminen, uiminen ja hiihto olivat mieluisia asioita. Tosin hiihto vain puheissa, en koskaan nähnyt hänen oikeasti hiihtävän. Niin ja

mopolla ajo; marjareissut menivät mukavasti mopolla. Kerran hän näki tiellä käärmeen ja kyyhän piti tapaa. Kekseliäästi hän nosti jalat ylös ei kun kaasua, pari kertaa edes taas kunnes kyy oli liis-kattu.

Lahja järjesti aina juhlat, jos vain aihe löytyi. Kaikki syntymä-, nimi- ja hääpäivät juhlittiin. Lahjan päivilläkin kerran laskettiin 30 hengen käyneen ihan ex-tempore.

Vanhoja valokuvia katsoessa ei löydy nyrpeää naamaa; hymy oli herkässä, huumori kukki. Tilannekomiikka oli Lahjan alaa; uskomattoman nopeasti lauottuja sukkeluuksia ja sanontoja. Lahjalla oli kaikki hyvin ja hän oli tyytyväinen hyvin vähään.

Eläkevuodet

Eläkevuosina oli aikaa ottaa rennommin. Lukeminen, sukankutominen, uimareissut ja ennen kaikkea lähes päivittäiset pitkät pyöräkelkkaretket kuuluivat ohjelmaan. Lahja oli tuttu näky Jämsän Haapaojan raitilla ja kun kaikki ohikulkijat morjestivät, se oli hienoa. Matkan aikana hän teki luontohavaintoa niin kasveista kuin linnuista. Kasvit hän oli oppinut hyvin tunnistamaan viimeistään kerättyään meidän puolestamme kasvikokoelmat kouluun. Lastenlapsia ja myöhemmin vielä lastenlastenlapsiakin kävi mummon ja papan luona usein.

Varsinainen sisun näyte oli, kun Laja fysioterapeuttien epäilyistä huolimatta lonkkaleikkauksen jälkeen taisteli sinnikkäästi itsensä kävelykuntoon. Sairaalarieissun jälkeen hän totesi siellä olleen hyvän hoito ja hyvä ruoka.

Kerttu-sisko oli muuttanut Kanadaan 50-luvun lopulla. Aina Lahja haaveili Kanadan matkasta ja sen myös toetti 80-vuotiaana. Matkaseurana oli Toini-Sisko ja minun perheeni. Kanadassa mustikatkin poimittiin pensaasta ja Tyynenmeren aalloilla tuli seilattua Nissen kalaveneellä.

Eläkevuosien kohokohtia olivat myös matkat lapsuusmaisemiin. Ilme oli haikea kodin kivijalkaa ja jokea katsellessa eikä siltakaan ollut enää entinen. Onneksi ”patakivi” oli paikallaan ja kotituomi kukki parhaillaan.

Isä ja äiti saivat viettää viimeiset pari vuotta yhdessä Jämsän Lukkoilakodissa. Hoito oli taas kerran hyvää ja siellä oli hyvä olla, kun ei mihinkään koskenut. Pää vaan alkoi käydä pieneksi, kun oli niin paljon muisteltavaa. Heikosta muististakin löytyi huumoria: ”Miun muisti on mäntä niin huonoks, että en oo muistanut ees kuolla. Kaikk ystävät on muistaneet, mie vaan herrään joka aamu nii pirtiäin.” Hoitajat totesivatkin, että olisivat osanneet Lahjaa paremmin hoitaa, jos hän olisi valittanut useammin vaivojaan.

Lahja sai elää pitkän elämän 91 vuotiaaksi. Nyt Ylijoen sisaruksista on jäljellä enää Kerttu-sisko siellä Kanadan Vancouverissa. Hänellä tuntuu vauhtia ja virtaa riittävän niin kuin kilpahiitäjälle ja -soutajalle sopiikin. Kesällä oli suunnitelmissa

Japanin matka, liekö jo toteutunut.

Mottoja ja elämänohjeita jäi muistoksi monia: ”Niin kauan pitää mennä, kun vielä tietää, mihin on menossa. Ole viisaasti höperö. Ilo irti vaikk sydän märkänis. Häntä pystyyn vaikk hakaneulalla.

*Marjatta Larsio
Marjatta on Lahjan tytär*

Toini Peltosen os. Koskelainen morsiuskuva

Karjalan Liitto 70 vuotta

Ohjelmatarjontaa Karjalatalolla:

2.2.- 27.4. Luentosarja Studia Generalia
Luennot alkavat klo 18.00 juhlasalissa

28.2. Kalevalan ja karjalaisuuden päivän juhla
klo 17.00

27.3. Karjalainen ruoka-seminaari

Karjalaisten laulujuhlat 17. - 20. 6.2010

Laulujuhlien tapahtumia:

Seminaarit Karjalatalolla

17.6 Karjalainen luovuus ja identiteetti
Elokuva-, teatteri- ja kirjallisuusseminaari

18.6. Karjalasta kajahtaa laulu- ja musiikkiseminaari

18.6. Urheiluseminaari

Yhteislauluillat

17.6 Karjalainen kesäkot, Jollas

18.6 Soutustadion, Taivallahti klo 18

Avajaispäivän tapahtumat

19.6 Karjalainen tori, Töölön kisahalli 10.00 -
18.00 ja **20.6.** .klo 9.00 – 15.00

19.6. Piirakkakisa, Karjalatalo 10.00

19.6 Kuorokavalkadi klo 10

19.6. Avajaisjuhla klo 15.00
Töölön jalkapallostadion

19.6. Tanssit Karjalatalo klo 20.00

19.6 Viipurin Lauluveikkojen konsertti
Temppeliaukion kirkko klo 20.3

Karjalan liiton 70-vuotispäivä 20.4.2010
klo 9.00 – 12.00 Juhlaseminaari, jossa mm.:

- Kansleri Kauko Sipponen
- FT Tarja Raninen -Siiskonen
- KTT Matti Sarvimäki
- Professori Kalle Michelsen

klo 12.00 – 13.00 Lounastauko

klo 13.00 – 14.00 Ansiomerkit ja palkinnot

klo 14.00 – 16.00 Onnittelut ja tervehdykset

Heikki ja Hannu johtokunnan kokouksessa
16.11.2009

VUODEN 2010 JÄSENMAKSUT

Pankkien käytännön muututtua pyydämme maksamaan jäsenmaksut tämän ohjeen mukaisesti

tilille Nordea 126230-518535.

Maksu on Sukuseuran osalta **12** euroa ja Karjalan Liiton osalta **6** euroa, joka on suositeltava, mutta vapaaehtoinen.

Nimi

Viitenumero

Viitenumeroa on ehdottomasti käytettävä!

Onnittelut

75 vuotta

Puheenjohtaja Heikki Koskelainen
täyttää joulukuussa 75-vuotta

Koskelaiset

Vast. toimittaja

Anu-Leena Koskelainen

anu-leena.koskelainen@nordea.com

Toimittaja/ositteemuutokset

Raija Putus

raija.putus@haikko.fi

Paino

Formato Print Oy, Porvoo

formato@netti.fi

Julkaisija

Koskelaisten sukuseura ry

Tilausmaksu 12 € sisältyy jäsenmaksuun
Karjalan Liiton jäsenmaksun kanssa 18 €

Pankkitili Nordea 126230-518535